

al quale si tengono attaccati i buoni Meledani, senza saperne la ragione. Questo monumento esiste nei loro cuori. Cioè, la venerazione verso S. Paolo, e che danno il suo nome ai loro figli ed alle loro figlie. I nomi ordinarii dei Meledani sono Paolo, e Paola.

Imade napokon toliko toga, gdje je „Melita“ posudila Giorgijeve misli, pa ih izrazila svojim riječima. Ta mjesto ne možemo navoditi, jer bi morali preštampati bar polovinu preostale „Melite“.

I sad molim čitatelje, neka mi dopuste, da opetujem riječi g. P. „Ne znam dakle, kako moj kritičar hoće na silu da sam svoje djelo napisao po Giorgi. Ja sam svoje djelo osnovao i napisao bez Giorgi. Svaki, koji pročita Giorgi i moju Melitu, uvjerit će se, da ja mislim svojom glavom, da je rad Melite moj.“.

Napokon piše gospodin: „Naveo sam spisatelja iz Dictionnaire de la Pèlerinage od riječi do riječi, a moji kritičari ne zabadaju nos (sic!) u nj, nego u Giorgi“.

Dictionnaire de la Pèlerinage naveden je u svemu samo tri put Kad bi g. P. po tim trim navodima napisao svoju raspravu, bila bi „Melita“ u istinu njegovo djelo. Ali ovako nije daleko od plagijata knjige Giorgijeve.

Odredbe sv. Stolice.

I. Kongregacija *Indicis* dekretom od 20. januara o. g. zatvrdila je ova djela:

Begey e Favero, S. E. Monsignor Arcivescovo L. Puecher-Passavalli, Predicatore Apostolico, Vicario di S. Pietro, Ricordi e lettere (1870—1897). Milano, Torino, Roma 1911.

Karl Holzhey, Kurzgefasstes Lehrbuch der speziellen Einleitung in das Alte Testament. Paderborn 1912.

Lasplasas, Mi concepto del mundo. Libro tercero. El mundo y el yo humano. San Salvador 1911.

animo colunt non aedificiis: quodque antiquus mos est, filiis filiabusque... Pauli et Paulinae frequentissime nomen imponunt.

— Discurso sobre la filosofia; Resumen de „Mi concepto del mundo“. Barcelona 1912.

45. *Thesen zur Gewerkschafts-Enzyklika »Singulari quadam« von Ghibellinus und Germanicus.* Seiner Eminenz, dem Herrn Kardinal Kopp, Fürstbischof von Breslau und Seiner Exzellenz, dem Herrn Kultusminister Trott zu Solz ehrerbietigst zugeeignet. Herford in Westf. 1912.

Valeriano Ferracci, Cenni biografici della Serva di Dio Paola Mandatori Sacchetti. Roma 1905. — Decr. S. Off. 28. Aug. 1912. (Sr. Acta Ap. Sed. V. pag. 9. sq.)

* * *

Decretom od 8. svibnja 1913. zabranjena su ova djela: *Annales de Philosophie chrétienne* (fondées par A. Bonnetty), Secrétaire de Rédaction L. Laberthonnière, Paris, 1905—1913.

Henri Brémont, Saint Chantal (1572.—1641). Collection „Les Saints“, Paris, 1912.

Ce qu' on a fait de l' Église. Étude d' histoire religieuse, avec une supplique à S. S. le Pape Pie X. Paris. (Sr. Acta Ap. Sed. V. pag. 216.).

* * *

Dekretom od 17. jula 1913. zabranjena su ova djela; *Luigi Renzetti, Lotte umane; romanzo di vita russa.* Roma, 1911.

Sebastian Merkle, Vergangenheit und Gegenwart der Katholischen Facultäten („Akademische Rundschau“, Leipzig Oct. et Nov. 1912.).

L. Laberthonnière. Sur le chemin du catholicisme. Paris 1913.

Od istoga — *Le témoignage des martyrs.* Ibid. 1912.

Stéphen Coubé, Aimes juives. Paris. S. a.

M. D. Petre, Autobiography and life of George Tyrell. London, 1912.

H. A. van Dalsum. Er ist geene tegenstellig tuschen de beginseLEN van de fransche Revolutie en die van het Evangelie. S. Gravanhang. 1912. (Sr. Acta Ap. Sed. V. pag. 276. sq.)

U dekredu od. 30. januara javlja se, da su se pokorili:

Aloysius Izsóf, Th. de Canzons i Valerianus Ferracci, a dekretom od 17. jula, da se je pokorio *Henricus Brémont.*

* * *

II. Novi fakultet kanonskoga prava. U Milanu osnovao je prije šest godina tamošnji nadbiskup kardinal Ferrari u svojem sjemeništu fakultet kanonskoga prava. Pod konac prošle godine

potvrdio je sv. Otac Papa *Pijo X.* svojim apostolskim pismom od 18. decembra 1912. taj fakultet sa pravom da podjeljuje akademske stepene (bakalaureat, licenciat i doktorat) onima, koji su propisno slušali nake iz kanonskoga prava na tom fakultetu. Ujedno je sv. Otac odobrio i potvrdio posebna statuta, koja sadržavaju propise za spomenuti znanstveni zavod. (Sv. Acta Ap. Sed. V. pag. 57. seq.)

* * *

III. Važan je dekret kongregacije *S. Officii* od 19. februara 1913., koji je odobren i valjan za cijelu Crkvu i kojim je učinjena preinaka o uvjetu, koji se dosada nužno zahtjevalo za obilati oprost, kad se služila sv. misa kod povlaštenoga žrtvenika. Taj dekret glasi:

„Ad altaris privilegiati, quod vocant, Indulgentiam lucrandam, non amplius in posterum sub poena nullitatis requiri Missam de Requie, aut de feria vel vigilia cum oratione defuncti propria celebrari; id tamen laudabiliter fieri, cum licet et decet, pietatis gratia erga defunctum“. (Sr. Acta Ap. Sed. V. pag. 122.)

* * *

IV. *Commissio pontificia de re biblica* izdala je dne 12. lipnja 1913. ova rješenja:

I.

De auctore, de tempore compositionis et de historicā veritate libri Actuum Apostolorum.

Propositis sequentibus dubiis Pontifícia Commissio de re biblica ita respondendum censuit:

I. Utrum perspecta potissimum Ecclesiae universae traditione usque ad primaevos ecclesiasticos scriptores assurgente, attentisque internis rationibus libri Actuum sive in se sive in sua ad tertium Evangelium relatione considerati et praesertim mutua utriusque prologi affinitate et connexione (*Luc.*, I, 1—4; *Act.*, I, 1—2), uti certum tenendum sit volumen, quod titulo *Actus Apostolorum* seu *Προάξεις Ἀποστόλων* praenotatur, Lucam evangelistam habere auctorem?

R. Affirmative.

II. Utrum criticis rationibus, desumptis tum ex lingua et stylo, tum ex enarrandi modo, tum ex unitate scopi et doctrinae, demonstrari possit librum *Actuum Apostolorum* uni dumtaxat auctori tribui debere; ac proinde eam recentiorum scrip-

torum sententiam, quae tenet Lucam non esse libri auctorem unicum sed diversos esse agnoscendos eiusdem libri auctores, quovis fundamento esse destitutam?

R. Affirmative ad utramque partem.

III. Utrum, in specie, pericopae in Actis conspicuae, in quibus abrupto usu tertiae personae inducitur prima pluralis (Wirstücke), unitatem compositionis et authenticitatem infirmit; vel potius historice et philologice consideratae eam confirmare dicendae sint?

R. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

IV. Utrum ex eo quod liber ipse, vix mentione facta bīennii primae Romanae Pauli captivitatis, abrupte claudatur, inferri liceat auctorem volumen alterum deperditum conscripsisse, aut conscribere intendisse, ac proinde tempus compositionis libri Actuum longe possit post eamdem captivitatem differri; vel potius iure et merito retinendum sit Lucam sub finem primae captivitatis Romanae apostoli Pauli librum absolvisse?

R. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

V. Utrum, si simul considerentur tum frequens ac facile commercium, quod procul dubio habuit Lucas cum primis et praecipuis ecclesiae Palaestinensis fundatoribus nec non cum Paulo gentium apostolo, cuius et in evangelica praedicatione adiutor et in itineribus comes fuit; tum solita eius industria et diligentia in exquirendis testibus rebusque suis oculis observandis; tum denique plerumque evidens et mirabilis consensus libri Actuum cum ipsis Pauli epistolis et cum sinceroribus historiae monumentis; certe teneri debeat Lucam fontes omni fide dignos prae manibus habuisse eosque accurate, probe et fideliter adhibuisse: adeo ut plenam auctoritatem historicam sibi iure vindicet?

R. Affirmative.

VI. Utrum difficultates, quae passim obiici solent tum ex factis supernaturalibus a Luca narratis; tum ex relatione quorundam sermonum, qui, cum sint compendiosē traditi, censentur conficti et circumstantiis adaptati; tum ex nonnullis locis ab historia sive profana sive biblica apparentur saltem dissentientibus; tum demum ex narrationibus quibusdam, quae sive cum ipso Actuum auctore sive cum aliis auctoribus sacris pugnare videntur; tales sint, ut auctoritatem Actuum historicam in dubium revocare vel saltem aliquomodo minuere possint?

R. Negative.

II.

D e auctore, de integritate et de compositionis tempore epistolarum pastoralium Pauli apostoli.

Propositis pariter sequentibus dubiis pontificalia Commissione de re biblica respondendum censuit:

I. Utrum prae oculis habita Ecclesiae traditione inde a primordiis universaliter firmiterque perseverante, prout multimodis ecclesiastica monumenta vetusta testantur, teneri certo debeat epistolas, quae pastorales dicuntur, nempe ad Timotheum utramque et aliam ad Titum, non obstante quorundam haereticorum ausu, qui eas, utpote suo dogmati contrarias, de numero Paulinarum epistolarum, nulla redditu causa, eraserunt, ab ipso apostolo Paulo fuisse conscriptas et inter genuinas et canonicas perpetuo recensitas?

Affirmative.

II. Utrum hypothesis sic dicta fragmentaria, a quibusdam recentioribus criticis inventa et varie proposita, qui, nulla certe roquin probabili ratione, immo inter se pugnantes, contendunt epistolas pastorales posteriori tempore ex fragmentis epistolarum sive ex epistolis Paulinis deperditis ab ignotis auctoribus fuisse contextas et notabiliter auctas, perspicuo et firmissimo traditionis testimonio aliquod vel leve praeiudicium inferre possit?

Negative.

III. Utrum difficultates, quae multifariam obiici solent, sive ex stylo et lingua auctoris, sive ex erroribus praesertim Gnosticorum, qui uti iam tunc serpentes describuntur, sive ex statu ecclesiasticae hierarchiae, quae iam evoluta supponitur, aliaeque huiuscemodi in contrarium rationes, sententiam, quae genuinitatem epistolarum pastoralium ratam certamque habet, quomodolibet infirment?

R. Negative.

IV. Utrum, cum non minus ex historicis rationibus quam ex ecclesiastica traditione, Ss. Patrum orientalium et occidentalium testimonis consona, necnon ex indiciis ipsis, quae tum ex abrupta conclusione libri Actuum, tum ex Paulinis epistolis Romae conscriptis et praesertim ex secunda ad Timotheum facile eruuntur, uti certa haberri debeat sententia de duplice Romana captivitate apostoli Pauli; tuto affirmari possit epistolas

pastorales conscriptas esse in illo temporis spatio, quod intercedit inter liberationem a prima captivitate et mortem Apostoli?

R. Affirmative.

(Sr. Acta Ap. Sedis V. pag. 291. seq.)

Bilješke iz bogoslovske literature.

Biblijске bilješke.

Besjeda na gori i oprosni govor Spasitelja. (Paralela.)

Sv. Irenej nazvao je evangelja pregnantno: *εὐαγγέλιον τετράμορφον*¹ označujući, da su sva četiri evangelja jedno evangjelje u 4 forme, t. j.: da isti Duh Sv. govori preko svakog evangjeliste.

Tko se pobliže bavi najljepšom i najznamenitijom knjigom na svijetu, uvjerio se, kako su riječi velikoga svjedoka tradicije istinite. — Zato se divimo smjelosti tolikih modernih kritičara, koji hoće da vide protivuriječe između sinoptičkih evangelja i evangelja Ivana.

Objekcije protivnika riješavaju se u introdukciji, a ovdje želimo pokazati — poregjujući dva prekrasna bisera, predočujući po želji sv. Vincencija Lirinskoga njihov sjaj: esto spiritualis tabernaculi Beseleēl, pretiosas divini dogmatis gemmas exculpe, fideliter copta, adorna sapienter, adiice splendorem, gratiam, venustatem², — kako postoji divna harmonija između Mateja i Ivana.

Megju najljepše odlomke Matejeva evangelja spada sva-kako besjeda na gori, a Ivanova evangelja oprosni govor Spasiteljev na posljednoj večeri. Jedan govori Gospodin javno okružen Apoštolima narodu židovskomu, a drugi govori privatno na posljednjoj večeri samo učenicima; jedan govori veliki učitelj, kralj i zakonoša, a drugi govori nježan otac dječici svojoj, svojim milim učenicima. Jedan govori Gospodin sred svoje javne djelatnosti, drugi na svršetku, kad treba da po muci

¹ Ir. adv. häer. III. 11. Migne: φαερωθεὶς τὸς ἀνθρώποις, ἔδωκεν ἡμῖν τετράμορφον τὸ εὐαγγέλιον, ἐνὶ δὲ πνεύματι ουνεχόμενον.

² Commonitorium s. Vincentii Lirinensis.